

Uchwała nr 28/2024
Rady Akademickiej Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW
z dnia 25 kwietnia 2024 r.

w sprawie uchwalenia Regulaminu odbywania praktyki studenckiej na kierunku pedagogika specjalna jednolite studia magisterskie profil praktyczny przez studentów rozpoczynających kształcenie w roku akademickim 2024/2025 i kolejnych

Działając na podstawie § 24 ust. 1 pkt 3 lit. a Statutu Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu, Rada Akademyka uchwała Regulamin odbywania praktyki studenckiej na kierunku pedagogika specjalna jednolite studia magisterskie profil praktyczny przez studentów rozpoczynających kształcenie w roku akademickim 2024/2025 i kolejnych, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

Przewodniczący Rady Akademickiej

prof. dr hab. Edward Czapiewski

PROGRAM I REGULAMIN PRAKTYK

na kierunku pedagogika specjalna

jednolite studia magisterskie

profil praktyczny

dla cyklu rozpoczynającego się od roku akademickiego 2024/202

1. Cele praktyk

Przez praktykę należy rozumieć przewidziany programem studiów okres przeznaczony na pogłębianie wiedzy oraz doskonalenie praktycznych umiejętności i kompetencji społecznych studenta w Instytucji Przyjmującej na praktykę.

Celem praktyk jest:

- umożliwienie zastosowania w praktyce wiedzy i umiejętności zdobywanych podczas zajęć na uczelni,
- doskonalenie praktycznych umiejętności i kompetencji społecznych studenta w instytucji przyjmującej na praktykę.

W programie studiów na kierunku *pedagogika specjalna*, studia jednolite magisterskie, profil praktyczny przewidziano 330 godzin praktyk w instytucji, zgodnie z wymogami Standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Ustalając wymiar praktyk odwołano się do niezorganizowanych źródeł prawa z obszaru szkolnictwa wyższego, m.in. do dobrej praktyki (uzusu) przyjmowania za podstawową jednostkę rozliczenia czasu zajęć (praktyki zawodowe są zajęciami) tzw. godziny lekcyjnej (45 minut).

2. Miejsca, w których studenci/cki mogą odbyć praktykę

Katalog miejsc, gdzie mogą być realizowane praktyki (w zależności od modułu wybieralnego) obejmuje między innymi: przedszkola i szkoły ogólnodostępne, integracyjne i specjalne, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, zespoły rewalidacyjno-wychowawcze, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, stowarzyszenia i fundacje zajmujące się pracą edukacyjną i rehabilitacyjną z osobami z różnymi niepełnosprawnościami, młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

3. Czas trwania praktyk i miejsce ich odbywania

Studenci/cki **studiów jednolitych magisterskich** odbywają praktyki zgodnie z harmonogramem studiów:

Rok studiów, semestr	Czas trwania praktyki	Uszczegółowienie	Zakładane efekty uczenia się:
2 rok, 3 semestr	36 godzin dydaktycznych (1,5 tygodnia)	<p>Praktyka ogólnopedagogiczna</p> <p>Wprowadzenie do praktyk – 2 godziny dydaktyczne</p> <p>Ewaluacja praktyk – 4 godziny dydaktyczne</p> <p>Praktyka w Instytucji Przyjmującej – 30 godzin dydaktycznych</p>	<p>a) w zakresie wiedzy student/ka zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – specyfikę przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której jest odbywana praktyka, w szczególności: zadania opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji i program realizacji doradztwa zawodowego uwzględniający treści wynikające z przepisów dotyczących doradztwa zawodowego; – zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w

			<p>szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi;</p> <p>b) w zakresie umiejętności student/ka potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaobserwować funkcjonowanie dziecka, ucznia i nauczyciela w życiu przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty; – dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych; <p>c) w zakresie kompetencji społecznych student/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jest gotów/gotowa do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy
2 rok, 4 semestr	36 godzin dydaktycznych (1,5 tygodnia)	<p>Praktyka wychowawczo-dydaktyczna I</p> <p>Wprowadzenie do praktyk – 2 godziny dydaktyczne</p> <p>Ewaluacja praktyk – 4 godziny dydaktyczne</p> <p>Praktyka w Instytucji Przyjmującej – 30 godzin dydaktycznych</p>	<p>a) w zakresie wiedzy student/ka zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – specyfikę funkcjonowania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w których jest odbywana praktyka, w szczególności: zadania opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji; – zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi; <p>b) w zakresie umiejętności student/ka potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaobserwować funkcjonowanie dziecka lub ucznia oraz nauczyciela w życiu przedszkola lub szkoły; – dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych; <p>c) w zakresie kompetencji społecznych student/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jest gotów/gotowa do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy
3 rok, 5 semestr	36 godzin dydaktycznych (1,5 tygodnia)	<p>Praktyka wychowawczo-dydaktyczna II</p> <p>Wprowadzenie do praktyk – 2 godziny dydaktyczne</p> <p>Ewaluacja praktyk – 4 godziny dydaktyczne</p>	<p>a) w zakresie wiedzy student/ka zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – specyfikę funkcjonowania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w których jest odbywana praktyka, w szczególności: zadania opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań

		Praktyka w Instytucji Przyjmującej – 30 godzin dydaktycznych	pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji; – zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi; b) w zakresie umiejętności student/ka potrafi: – zaobserwować funkcjonowanie dziecka lub ucznia oraz nauczyciela w życiu przedszkola lub szkoły; – dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych; c) w zakresie kompetencji społecznych student/ka: – jest gotów/gotowa do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy
3 rok, 6 semestr	66 godzin dydaktycznych (3 tygodnie)	Praktyka specjalnościowa I Wprowadzenie do praktyk – 2 godziny dydaktyczne Ewaluacja praktyk – 4 godziny dydaktyczne Praktyka w Instytucji Przyjmującej – 60 godzin dydaktycznych	a) w zakresie wiedzy student/ka zna i rozumie: – zadania charakterystyczne dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają; – organizację, statut i plan pracy przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz program wychowawczo-profilaktyczny; – zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu, uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi; b) w zakresie umiejętności student/ka potrafi: – wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi i uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze; – wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli; – wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;

			<ul style="list-style-type: none"> – zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych; – analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk; c) w zakresie kompetencji społecznych student/ka: <ul style="list-style-type: none"> – jest gotów/gotowa do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy
4 rok, 7 semestr	66 godzin dydaktycznych (3 tygodnie)	<p>Praktyka specjalnościowa II</p> <p>Wprowadzenie do praktyk – 2 godziny dydaktyczne</p> <p>Ewaluacja praktyk – 4 godziny dydaktyczne</p> <p>Praktyka w Instytucji Przyjmującej – 60 godzin dydaktycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) w zakresie wiedzy student/ka zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> – zadania charakterystyczne dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają; – organizację, statut i plan pracy przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz program wychowawczo-profilaktyczny; – zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu, uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi; b) w zakresie umiejętności student/ka potrafi: <ul style="list-style-type: none"> – wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi i uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze; – wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli; – wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich; – zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych; – analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia

			<p>w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk;</p> <p>c) w zakresie kompetencji społecznych student/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jest gotów/gotowa do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy
4 rok, 8 semestr	66 godzin dydaktycznych (3 tygodnie)	<p>Praktyka w edukacji włączającej I</p> <p>Wprowadzenie do praktyk – 2 godziny dydaktyczne</p> <p>Ewaluacja praktyk – 4 godziny dydaktyczne</p> <p>Praktyka w Instytucji Przyjmującej – 60 godzin dydaktycznych</p>	<p>a) w zakresie wiedzy student/ka zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – specyfikę przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której jest realizowana praktyka, w szczególności działania edukacyjne, terapeutyczne i opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji; – specyfikę edukacji włączającej dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; – zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi; <p>b) w zakresie umiejętności student/ka potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaobserwować funkcjonowanie dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i nauczyciela w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty; – dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych; <p>c) w zakresie kompetencji społecznych student/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jest gotów/gotowa do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy
5 rok, 9 semestr	66 godzin dydaktycznych (3 tygodnie)	<p>Praktyka w edukacji włączającej II</p> <p>Wprowadzenie do praktyk – 2 godziny dydaktyczne</p> <p>Ewaluacja praktyk – 4 godziny dydaktyczne</p>	<p>a) w zakresie wiedzy student/ka zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – specyfikę przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której jest realizowana praktyka, w szczególności działania edukacyjne, terapeutyczne i opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników,

		<p>Praktyka w Instytucji Przyjmującej – 60 godzin dydaktycznych</p>	<p>uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> – specyfikę edukacji włączającej dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; – zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi; <p>b) w zakresie umiejętności student/ka potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaobserwować funkcjonowanie dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i nauczyciela w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty; – dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych; <p>c) w zakresie kompetencji społecznych student/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jest gotów/gotowa do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy
--	--	---	--

W celu realizacji praktyk student dokonuje wyboru miejsca praktyki np. z bazy pracodawców Biura Karier i Praktyk lub zgłaszając propozycję pracodawcy. Uczelniany Opiekun Praktyk weryfikuje wskazanego pracodawcę pod kątem możliwości realizacji efektów uczenia się przewidzianych dla praktyki. Realizacja praktyki (tj. harmonogram praktyki, potwierdzenie jej rozpoczęcia i zakończenia oraz dokumentacja osiągnięcia efektów uczenia się przyjętych dla programu) jest odnotowywana w Dzienniku Praktyk.

Praktyki obejmują cztery etapy:

1. praktyka ogólnopedagogiczna (30 godz. dydaktycznych);
2. praktyki wychowawczo-dydaktyczne I i II (dwa semestry, łącznie 60 godzin) – w instytucjach związanych z opieką, wychowaniem, edukacją;
3. praktyki w edukacji włączającej I i II (dwa semestry, łącznie 120 godzin) – w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, w edukacji inkluzyjnej;
4. praktyki specjalnościowe I i II (dwa semestry, łącznie 120 godzin) – w zależności od wybranego modułu specjalnościowego – np. w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, przedszkolach i szkołach specjalnych.

4. Harmonogram odbywania praktyki

Harmonogram odbywania praktyki student ustala z Opiekunem Praktyki z ramienia Instytucji Przyjmującej na praktykę.

Indywidualny harmonogram zależy od godzin pracy instytucji, możliwości Opiekuna Praktyki oraz studenta.

5. Potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się

Potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się odbywa się w *Dzienniku praktyk*, w którym studenci opisują zadania zrealizowane w Instytucji Przyjmującej na praktykę związane z wyżej wymienionymi efektami, Opiekun Praktyki z ramienia danej Instytucji Przyjmującej na praktykę potwierdza je podpisem w *Dzienniku praktyk*, a Uczelniany Opiekun Praktyk w *Dzienniku praktyk* oraz w USOSweb.

W przypadku zaliczania praktyki na podstawie umowy o pracę lub umów cywilnoprawnych, prowadzenia własnej działalności gospodarczej, podejmowania innych form działalności – stażu, wolontariatu, zaliczenia praktyki dokonuje Uczelniany Opiekun Praktyk na pisemny *Wniosek o zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu / prowadzeniu działalności gospodarczej / podejmowania innych form działalności*, w którym potwierdzone jest osiągnięcie efektów uczenia się przez bezpośredniego przełożonego Studenta/Studentki.

- 6. Procedura realizacji praktyk przez studentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich na kierunkach prowadzonych na Wydziale Studiów Stosowanych** określona jest w Zarządzeniu Dziekana Wydziału Studiów Stosowanych Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW.